

Житомирський державний університет імені Івана Франка
ННІ іноземної філології
Кафедра міжкультурної комунікації та іншомовної освіти

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з обов'язкової освітньої компоненти

Корпусна лінгвістика та лексикографія

для підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність	—
Спеціалізація	035.10 прикладна лінгвістика
Освітня програма	Прикладна лінгвістика (англійська мова)
ННІ	іноземної філології

Укладач: к. філол. н., проф. Жуковська Вікторія

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри міжкультурної комунікації та
іншомовної освіти
Протокол від «8» червня 2022 р. № 16
Завідувач кафедри _____ Валентина ПАПІЖУК

Житомир 2023

УДК 81'42'37

I-72

*Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка
(протокол № 10 від «26» травня 2023 р.)*

Рецензенти:

Могельницька Людмила – к.філол.н., доц., завідувач кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики Державного університету “Житомирська політехніка”

Фокін Сергій – к.філол. н., доцент кафедри теорії та практики перекладу з романських мов імені Миколи Зерова, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Білюк Інна – к.філол.н., доц., завідувач кафедри англійської мови та прикладної лінгвістики Житомирського державного університету імені Івана Франка

I-72 Жуковська В.В.

Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять із обов’язкової освітньої компоненти «Корпусна лінгвістика та лексикографія» – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. – 55 с.

© Жуковська В.В., 2023

© Житомирський державний
університет імені Івана Франка, 2021

ЗМІСТ:

Вступ		4
Семінарське заняття № 1	Тема: Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства.	6
Семінарське заняття № 2	Тема: Корпусні студії: історична перспектива та сьогодення.	8
Семінарське заняття № 3	Тема: Корпус текстів природної мови.	10
Семінарське заняття № 4	Тема: Поняття корпусної розмітки.	12
Семінарське заняття № 5	Тема: Технології створення корпусу.	14
Семінарське заняття № 6	Тема: Основи роботи з корпусом.	16
Семінарське заняття № 7	Тема: Корпусо-базовані та корпусо-керовані лінгвістичні дослідження.	18
Семінарське заняття № 8	Тема: Лексикографія як теорія та практика укладання словників.	20
Семінарське заняття № 9	Тема: Становлення та розвиток лексикографії.	22
Семінарське заняття № 10	Тема: Теоретичні засади лексикографії.	24
Семінарське заняття № 11	Тема: Класифікація словників.	26
Семінарське заняття № 12	Тема: Текстовоорієнтовані словники.	28
Семінарське заняття № 13	Тема: Загальні системоорієнтовані словники.	30
Семінарське заняття № 14	Тема: Спеціальні системоорієнтовані словники.	32
Семінарське заняття № 15	Тема: Лінгвістичні довідкові словники.	34
Семінарське заняття № 16	Тема: Словники словотвірної та морфемної будови слова.	36
Семінарське заняття № 17	Тема: Комп'ютерна лексикографія як галузь лексикографії.	38
Семінарське заняття № 18	Тема: Історія становлення корпусної лексикографії.	40
Семінарське заняття № 19	Тема: Методологічні і лінгвістичні аспекти корпусної лексикографії.	42
Семінарське заняття № 20	Тема: Технології створення корпусних словників.	44
Семінарське заняття № 21	Тема: Перекладна лексикографія.	46
Семінарське заняття № 22	Тема: Навчальна лексикографія.	48
Семінарське заняття № 23	Тема: Сучасні види словникової продукції.	50
Критерії оцінювання		55

ВСТУП

Програма вивчення освітньої компоненти “Корпусна лінгвістика та лексикографія” для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає освітньо-професійній програмі Прикладна лінгвістика (англійська мова).

Предмет освітньої компоненти: концептуальні засади корпусної лінгвістики як галузі прикладного мовознавства, теоретичні основи і практичні механізми створення та експлуатації мовних корпусів; теоретичні засади лексикографії, принципи та алгоритми укладання словників різних типів.

Мета вивчення освітньої компоненти: сформувати у студентів цілісне бачення нового напрямку прикладної лінгвістики – корпусної лінгвістики; охарактеризувати її сутність, визначити об’єкт, предмет і методи корпусного дослідження, окреслити головні завдання галузі; надати системний виклад дистинктивних характеристик корпусу текстів як лінгвістичного об’єкту, показати теоретичне й практичне значення корпусів для проведення наукових досліджень в галузі лінгвістики та практиці укладання словників; ознайомити студентів з сучасним станом лексикографії; окреслити основні теоретичні засади лексикографії, принципи і методи лексикографічного аналізу, надати уявлення про структуру, принципи та алгоритми укладання словників різних типів.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- 1) ознайомити студентів із предметом, завданнями, методами й понятійним (термінологічним) апаратом корпусної лінгвістики;
- 2) окреслити історію корпусних досліджень від перших паперових конкордансів до сучасності;
- 3) надати інформацію про комп’ютерний інструментарій корпусної лінгвістики;
- 4) проаналізувати основні типи існуючих корпусів;
- 5) ознайомити студентів із практикою укладання корпусів;
- 6) сформувати навички роботи із програмними засобами й інформаційними ресурсами корпусної лінгвістики;
- 7) продемонструвати можливості роботи з корпусними базами даних в лінгвістичних дослідженнях та з метою навчання і вивчення іноземної мови;
- 8) ознайомити студентів з теоретичними засадами лексикографії, базовими термінами лексикографії та принципами лексикографічної параметризації;
- 9) поглибити знання студентів про традиційні й нові підходи до типології словників;
- 8) сформувати у студентів базову систему компетенцій у сфері використання сучасних корпусних технологій у лексикографічній практиці;
- 10) виробити практичні навички укладання словникової продукції.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти

Модуль I. Корпусна лінгвістика як інноваційний інформаційно-семіотичний напрям прикладного мовознавства.

Тема 1. Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства.

Сутність, предмет і завдання корпусної лінгвістики. Корпусна лінгвістика у системі мовознавчих дисциплін. Типологія досліджень у царині корпусного мовознавства. Критика корпусних розвідок.

Тема 2. Корпусні студії: історична перспектива та сьогодення.

Історія становлення корпусної лінгвістики: від паперових конкордансів до сучасних мегакорпусів. Корпусна лінгвістика з 60-х років ХХ до пост-2000-х. Корпусні студії в Україні.

Тема 3. Корпус текстів природної мови.

Конститутивні параметри корпусу текстів. Типологія та огляд існуючих корпусів.

Тема 4. Поняття корпусної розмітки.

Типи корпусної розмітки. Вимоги до розмітки корпусу.

Тема 5. Технології створення корпусу.

Етапи створення корпусу. Формати даних і стандартизація даних корпусу. Комп'ютерні програми, що використовуються для аналізу даних корпусу.

Тема 6. Основи роботи з корпусом.

Корпусо-базовані та корпусо-керовані лінгвістичні дослідження. Використання лінгвістичних корпусів у навчанні на основі даних (Data-Driven Learning).

Модуль II. Сучасна лексикографічна парадигма. Теоретичні та прикладні аспекти лексикографії.

Тема 7. Лексикографія як теорія та практика укладання словників.

Сучасна лексикографічна парадигма. Місце лексикографії серед інших мовознавчих дисциплін. Теоретичні засади лексикографії.

Тема 8. Становлення та розвиток лексикографії. Розвиток лексикографії в Україні. Розвиток англomовної лексикографії.

Тема 9. Принципи класифікації словників. Етапи лексикографічної діяльності. Базові параметри типологізації словників.

Тема 10. Нелінгвістичні словники: енциклопедичні словники і термінологічні словники.

Тема 11. Текстоворієнтовані словники: частотні словники, словопоказчики, конкорданси, словники мови письменника.

Тема 12. Загальні системоорієнтовані словники: тлумачні словники, перекладні словники, інверсовані словники, словники рим.

Тема 13. Спеціальні системоорієнтовані словники: діалектні словники, словники іншомовних слів, етимологічні словники, словники словосполучень, фразеологічні словники.

Тема 14. Лінгвістичні довідкові словники. Навчальні словники.

Тема 15. Словники словотвірної та морфемної будови слова. Семантичні словники.

Тема 16. Типологія комп'ютерних словників. Створення і використання комп'ютерних словників.

Тема 17. Історія розвитку корпусної лексикографії. Автоматизація та оптимізація лексикографічної діяльності по укладанню паперових словників.

Тема 18. Методологічні і лінгвістичні аспекти корпусної лексикографії. Технології створення корпусних словників. Типологія комп'ютерних словників.

Тема 19. Перекладна лексикографія. Термінографія, термінологічні банки.

Тема 20. Навчальна лексикографія. Навчальні словники.

Тема 21. Сучасні види словникової продукції. Он-лайн словники, електронні енциклопедії, перекладні словники.

МОДУЛЬ I.

КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-СЕМІОТИЧНИЙ НАПРЯМ ПРИКЛАДНОГО МОВОЗНАВСТВА.

Семінарське заняття № 1

Тема: Корпусна лінгвістика як галузь прикладного мовознавства.

План заняття:

1. Сутність, об'єкт, предмет і завдання корпусної лінгвістики.
2. Базові поняття напрямку.
3. Корпусна лінгвістика в системі мовознавчих наук.
4. Типологія досліджень у царині корпусного мовознавства.
5. Обмеження корпусу та критика корпусних розвідок.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Поясніть сутність корпусної лінгвістики.
2. Яким чином застосування лінгвістичних корпусів змінило спосіб дослідження мови?
3. Сформулюйте предмет і завдання корпусної лінгвістики як лінгвістичної науки.
4. Охарактеризуйте зв'язки корпусної лінгвістики з іншими мовознавчими науками.
5. Що є теоретичним підґрунтям корпусної лінгвістики?
6. Наведіть аргументи на користь визнання корпусної лінгвістики особливою методологією дослідження лінгвального матеріалу/ самостійною мовознавчою наукою.
7. У чому полягають основні відмінності між корпусною лінгвістикою та традиційним мовознавством; корпусною лінгвістикою і комп'ютерною лінгвістикою?
8. Перелічіть параметри, що лежать в основі виділення піднапрямів у корпусних дослідженнях.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова. 2003 №1. С. 42-47.
2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 140 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
3. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 4 : Корпусна та когнітивна лінгвістика. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 246 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-korpusna-ta-kognitivna-linghivistika>
4. Reppen R., Simpson-Vlach R. Corpus Linguistics. An Introduction to Applied Linguistics. Eds. N. Schmitt, M.P.H. Rodgers. London, New York: Routledge, 2020. P. 91-108. URL: <https://gustavorubinoernesto.com/wp-content/uploads/2020/10/Norbert-Schmitt-Michael-P.-H.-Rodgers-An-Introduction-to-Applied-Linguistics-2020.pdf#page=104>
5. Stefanowitsch, Anatol Corpus linguistics: A guide to the methodology. Language Science Press, 2020. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/43768>

Додаткова література:

1. Жуковська В.В. Лінгвістичний корпус як новітній інформаційно-дослідницький інструментарій сучасного мовознавства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3 Том 1, 2020. С. 113-119.
2. Baker P. Contemporary Corpus Linguistics. N.Y.: Continuum, 2012. 369 p.
3. Biber D., Reppen R. The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics – Cambridge University Press, 2015. 642 p.
4. Weisser M. Practical Corpus Linguistics. An Introduction to Corpus-Based Language Analysis. Wiley Blackwell, 2016. 297 p.
5. Zufferey S. Introduction to Corpus Linguistics. Wiley-ISTE, 2020. 356 p.

Інтернет ресурси:

1. Corpus linguistics. URL: <http://scholar.google.com/scholar?q=corpus+linguistics&hl=en&lr=&btnG=Search>
2. Corpora and Corpus-based Computational Linguistics: Manuel Barbera's Web Resources Reference Guide. URL: http://www.bmanuel.org/clr/clar2_cc.html#Corpora and Corpus Linguistics
3. Corpus Linguistics. URL: https://www1.essex.ac.uk/linguistics/external/clmt/w3c/corpus_ling/content/corpora/list/index2.html#historical
4. Corpus tools. URL: (Masaryk University's NLP Centre) <https://corpus.tools/>
5. Tools for Corpus Linguistics. URL: <https://corpus-analysis.com/>

Семінарське заняття № 2

Тема: Корпусні студії: історична перспектива та сьогодення.

План заняття:

1. Періодизація корпусної лінгвістики.
2. Паперовий конкорданс – картотека прикладів - доелектронні корпуси.
3. Корпусна лінгвістика з 60-х років ХХ до сучасності.
4. Корпусні студії в Україні.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте історичний розвиток корпусних досліджень.
2. У чому виявляється специфіка доелектронних корпусів? Назвіть основні лінгвістичні проекти, в яких доелектронні корпуси відіграли значну роль.
3. Поясніть, чому корпусна лінгвістика почала активно розвиватися на матеріалі англійської мови?
4. Як були сприйняті корпусні дослідження в лінгвістичній науковій спільноті 60-80-х років ХХ ст.?
5. Окресліть головні характеристики корпусів першого покоління, назвіть їх.
6. Чому Браунівський корпус став стандартом створення корпусів на декількох поколінь?
7. Визначте основні характеристики корпусів другого покоління.
8. Назвіть найвідоміші мегакорпуси сучасності.
9. Охарактеризуйте сучасний етап розвитку корпусних студій у світі та в Україні.
10. Які, на Вашу думку, перспективи розбудови корпусної лінгвістики в українському мовознавстві?

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова. 2003 №1. С. 42-47. - Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1686/Demaska_Bazovi%20poniattia%20korp usnoi%20linhvistyky.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 140 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
3. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 4 : Корпусна та когнітивна лінгвістика. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 246 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-korpusna-ta-kognitivna-linghvistika>
4. Reppen R., Simpson-Vlach R. Corpus Linguistics. An Introduction to Applied Linguistics. Eds. N. Schmitt, M.P.H. Rodgers. London, New York: Routledge, 2020. P. 91-108. URL: <https://gustavorubinoernesto.com/wp-content/uploads/2020/10/Norbert-Schmitt-Michael-P.-H.-Rodgers-An-Introduction-to-Applied-Linguistics-2020.pdf#page=104>
5. Stefanowitsch, Anatol Corpus linguistics: A guide to the methodology. Language Science Press, 2020. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/43768>

Додаткова література:

1. Жуковська В.В. Лінгвістичний корпус як новітній інформаційно-дослідницький інструментарій сучасного мовознавства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3 Том 1, 2020. С. 113-119.
2. Baker P. Contemporary Corpus Linguistics. N.Y.: Continuum, 2012. 369 p.
3. Biber D., Reppen R. The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics – Cambridge University Press, 2015. 642 p.
4. Weisser M. Practical Corpus Linguistics. An Introduction to Corpus-Based Language Analysis. Wiley Blackwell, 2016. 297 p.
5. Zufferey S. Introduction to Corpus Linguistics. Wiley-ISTE, 2020. 356 p.

Інтернет ресурси:

1. Corpus linguistics. URL: <http://scholar.google.com/scholar?q=corpus+linguistics&hl=en&lr=&btnG=Search>
2. Corpora and Corpus-based Computational Linguistics: Manuel Barbera's Web Resources Reference Guide. URL: http://www.bmanuel.org/clr/clr2_cc.html#Corpora and Corpus Linguistics
3. Corpus Linguistics. URL: https://www1.essex.ac.uk/linguistics/external/clmt/w3c/corpus_ling/content/corpora/list/index2.html#historical
4. Corpus tools. URL: (Masaryk University's NLP Centre) <https://corpus.tools/>
5. Tools for Corpus Linguistics. URL: <https://corpus-analysis.com/>

Семінарське заняття № 3

Тема: Корпус текстів природної мови.

План заняття:

1. Конститутивні параметри корпусу текстів
2. Типологія корпусів
3. Класифікація корпусів за типом текстових даних
  - 3.1. За ступенем спеціалізації текстових даних
  - 3.2. За формою презентації текстових даних
  - 3.3. За мовним параметром текстових даних

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Дайте визначення терміну «лінгвістичний корпус текстів»?
2. Перерахуйте дистинктивні ознаки, за якими корпус текстів відрізняється від електронної бібліотеки та архіву. Охарактеризуйте кожну з них.
3. Проаналізуйте наведені класифікації типів корпусів. Яка із класифікацій видається Вам найбільш вдалою. Обґрунтуйте свою точку зору.
4. Назвіть і схарактеризуйте існуючі типи корпусів. Наведіть приклади до кожного з типів та коротко опишіть основні характеристики цих корпусів.
5. Відповідно до сфери Ваших наукових інтересів, відвідайте офіційні сторінки згаданих у розділі корпусів, використовуючи наведені у тексті посилання. Проаналізуйте можливості обраних Вами корпусів, зазначивши їх переваги та недоліки.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова. 2003 №1. С. 42-47. - Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1686/Demaska_Bazovi%20poniattia%20korpusnoi%20linhvistyky.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 140 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
3. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 4 : Корпусна та когнітивна лінгвістика. Київ: Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 246 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-korpusna-ta-kognitivna-linghivistika>
4. Reppen R., Simpson-Vlach R. Corpus Linguistics. An Introduction to Applied Linguistics. Eds. N. Schmitt, M.P.H. Rodgers. London, New York: Routledge, 2020. P. 91-108. URL: <https://gustavorubinoernesto.com/wp-content/uploads/2020/10/Norbert-Schmitt-Michael-P.-H.-Rodgers-An-Introduction-to-Applied-Linguistics-2020.pdf#page=104>
5. Stefanowitsch, Anatol Corpus linguistics: A guide to the methodology. Language Science Press, 2020. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/43768>

Додаткова література:

1. Жуковська В.В. Лінгвістичний корпус як новітній інформаційно-дослідницький інструментарій сучасного мовознавства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3 Том 1, 2020. С. 113-119.
2. Baker P. Contemporary Corpus Linguistics. N.Y.: Continuum, 2012. 369 p.
3. Biber D., Reppen R. The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics – Cambridge University Press, 2015. 642 p.
4. Weisser M. Practical Corpus Linguistics. An Introduction to Corpus-Based Language Analysis. Wiley Blackwell, 2016. 297 p.
5. Zufferey S. Introduction to Corpus Linguistics. Wiley-ISTE, 2020. 356 p.

Інтернет ресурси:

1. Corpus linguistics. URL: <http://scholar.google.com/scholar?q=corpus+linguistics&hl=en&lr=&btnG=Search>
2. Corpora and Corpus-based Computational Linguistics: Manuel Barbera's Web Resources Reference Guide. URL: http://www.bmanuel.org/clr/clr2_cc.html#Corpora and Corpus Linguistics
3. Corpus Linguistics. URL: https://www1.essex.ac.uk/linguistics/external/clmt/w3c/corpus_ling/content/corpora/list/index2.html#historical
4. Corpus tools. URL: (Masaryk University's NLP Centre) <https://corpus.tools/>
5. Tools for Corpus Linguistics. URL: <https://corpus-analysis.com/>

Семінарське заняття № 4

Тема: Поняття корпусної розмітки.

План заняття:

1. Корпусна розмітка: сутність, процедура й технології.
2. Екстралінгвістична та структурна розмітка корпусу.
3. Лінгвістична розмітка: морфологічна розмітка.
4. Лінгвістична розмітка: морфологічна розмітка: синтаксична розмітка.
5. Лінгвістична розмітка: семантична розмітка.
6. Вимоги до корпусної розмітки.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Поясніть у чому полягає суть корпусної розмітки.
2. У чому полягає відмінність між анотацією та структурним маркуванням корпусних даних?
3. Що включає в себе структурне маркування тексту?
4. Дайте визначення лінгвістичній анотації. Назвіть типи лінгвістичної анотації.
5. Охарактеризуйте головні вимоги до корпусної розмітки.
6. Які на Вашу думку переваги та недоліки анотованих корпусів?

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова. 2003 №1. С. 42-47. - Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1686/Demaska_Bazovi%20poniattia%20korpusnoi%20linhvistyky.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 140 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
3. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 4 : Корпусна та когнітивна лінгвістика. Київ: Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 246 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-korpusna-ta-kognitivna-linghivistika>
4. Reppen R., Simpson-Vlach R. Corpus Linguistics. An Introduction to Applied Linguistics. Eds. N. Schmitt, M.P.H. Rodgers. London, New York: Routledge, 2020. P. 91-108. URL: <https://gustavorubinoernesto.com/wp-content/uploads/2020/10/Norbert-Schmitt-Michael-P.-H.-Rodgers-An-Introduction-to-Applied-Linguistics-2020.pdf#page=104>
5. Stefanowitsch, Anatol Corpus linguistics: A guide to the methodology. Language Science Press, 2020. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/43768>

Додаткова література:

1. Жуковська В.В. Лінгвістичний корпус як новітній інформаційно-дослідницький інструментарій сучасного мовознавства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3 Том 1, 2020. С. 113-119.
2. Baker P. Contemporary Corpus Linguistics. N.Y.: Continuum, 2012. 369 p.
3. Biber D., Reppen R. The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics – Cambridge University Press, 2015. 642 p.
4. Weisser M. Practical Corpus Linguistics. An Introduction to Corpus-Based Language Analysis. Wiley Blackwell, 2016. 297 p.
5. Zufferey S. Introduction to Corpus Linguistics. Wiley-ISTE, 2020. 356 p.

Інтернет ресурси:

1. Corpus linguistics. URL: <http://scholar.google.com/scholar?q=corpus+linguistics&hl=en&lr=&btnG=Search>
2. Corpora and Corpus-based Computational Linguistics: Manuel Barbera's Web Resources Reference Guide. URL: http://www.bmanuel.org/clar/clar2_cc.html#Corpora and Corpus Linguistics
3. Corpus Linguistics. URL: https://www1.essex.ac.uk/linguistics/external/clmt/w3c/corpus_ling/content/corpora/list/index2.html#historical
4. Corpus tools. URL: (Masaryk University's NLP Centre) <https://corpus.tools/>
5. Tools for Corpus Linguistics. URL: <https://corpus-analysis.com/>

Семінарське заняття № 5

Тема: Технології створення корпусу.

План заняття:

1. Етапи створення корпусу.
2. Процедури токенізація, лематизація, стеммінг, парсинг даних корпусу.
3. Формати даних і стандартизація даних корпусу.
4. Комп'ютерні програми для оброблення та аналізу даних корпусу.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте етапи створення корпусу. Чи можливо опустити певні етапи? За яких умов?
2. Назвіть процедури, що використовуються під час створення корпусу.
3. Наведіть приклади корпусних менеджерів. У чому полягають їх особливості?
4. Поясніть сутність стандартизації даних корпусу.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова. 2003 №1. С. 42-47. - Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1686/Demka_Bazovi%20poniattia%20korpusnoi%20linhvistyky.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 140 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
3. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 4 : Корпусна та когнітивна лінгвістика. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 246 с. Режим доступу: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvisticno-informatsiini-studiyi-korpusna-ta-kognitivna-linghvistika>
4. Reppen R., Simpson-Vlach R. Corpus Linguistics. An Introduction to Applied Linguistics. Eds. N. Schmitt, M.P.H. Rodgers. London, New York: Routledge, 2020. P. 91-108. URL: <https://gustavorubinoernesto.com/wp-content/uploads/2020/10/Norbert-Schmitt-Michael-P.-H.-Rodgers-An-Introduction-to-Applied-Linguistics-2020.pdf#page=104>
5. Stefanowitsch, Anatol Corpus linguistics: A guide to the methodology. Language Science Press, 2020. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/43768>

Додаткова література:

1. Жуковська В.В. Лінгвістичний корпус як новітній інформаційно-дослідницький інструментарій сучасного мовознавства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3 Том 1, 2020. С. 113-119.
2. Baker P. Contemporary Corpus Linguistics. N.Y.: Continuum, 2012. 369 p.
3. Biber D., Reppen R. The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics – Cambridge University Press, 2015. 642 p.
4. Weisser M. Practical Corpus Linguistics. An Introduction to Corpus-Based Language Analysis. Wiley Blackwell, 2016. 297 p.
5. Zufferey S. Introduction to Corpus Linguistics. Wiley-ISTE, 2020. 356 p.

Інтернет ресурси:

1. Corpus linguistics. URL: <http://scholar.google.com/scholar?q=corpus+linguistics&hl=en&lr=&btnG=Search>
2. Corpora and Corpus-based Computational Linguistics: Manuel Barbera's Web Resources Reference Guide. URL: http://www.bmanuel.org/clar/clar2_cc.html#Corpora and Corpus Linguistics
3. Corpus Linguistics. URL: https://www1.essex.ac.uk/linguistics/external/clmt/w3c/corpus_ling/content/corpora/list/index2.html#historical
4. Corpus tools. URL: (Masaryk University's NLP Centre) <https://corpus.tools/>
5. Tools for Corpus Linguistics. URL: <https://corpus-analysis.com/>

Семінарське заняття № 6

Тема: Основи роботи з корпусом.

План заняття:

1. Типи корпусів та ресурси платформи English.corpora.org
2. Основи роботи з корпусом BNC. Базові лексичні, граматичні й синтаксичні запити.
3. Основи роботи з корпусом COCA. Базові лексичні, граматичні й синтаксичні запити.
4. Основи роботи з корпусом COHA. Базові лексичні, граматичні й синтаксичні запити.
5. Основи роботи з корпусом WebCorpus. Базові лексичні, граматичні й синтаксичні запити.
6. Основи роботи з корпусом Coronavirus Corpus. Базові лексичні, граматичні й синтаксичні запити.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Окресліть функціонал платформи English.corpora.org.
2. Назвіть типи корпусів платформи English.corpora.org.
3. Які лінгвістичні дослідження можна проводити на основі корпусних ресурсів платформи English.corpora.org?

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова. 2003 №1. С. 42-47. - Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1686/Demaska_Bazovi%20poniattia%20korpusnoi%20linhvistyky.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 140 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
3. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 4 : Корпусна та когнітивна лінгвістика. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 246 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-korpusna-ta-kognitivna-linghivistika>
4. Reppen R., Simpson-Vlach R. Corpus Linguistics. An Introduction to Applied Linguistics. Eds. N. Schmitt, M.P.H. Rodgers. London, New York: Routledge, 2020. P. 91-108. URL: <https://gustavorubinoernesto.com/wp-content/uploads/2020/10/Norbert-Schmitt-Michael-P.-H.-Rodgers-An-Introduction-to-Applied-Linguistics-2020.pdf#page=104>
5. Stefanowitsch, Anatol Corpus linguistics: A guide to the methodology. Language Science Press, 2020. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/43768>

Додаткова література:

1. Жуковська В.В. Лінгвістичний корпус як новітній інформаційно-дослідницький інструментарій сучасного мовознавства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3 Том 1, 2020. С. 113-119.
2. Baker P. Contemporary Corpus Linguistics. N.Y.: Continuum, 2012. 369 p.
3. Biber D., Reppen R. The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics – Cambridge University Press, 2015. 642 p.
4. Weisser M. Practical Corpus Linguistics. An Introduction to Corpus-Based Language Analysis. Wiley Blackwell, 2016. 297 p.
5. Zufferey S. Introduction to Corpus Linguistics. Wiley-ISTE, 2020. 356 p.

Інтернет ресурси:

1. Corpus linguistics. URL: <http://scholar.google.com/scholar?q=corpus+linguistics&hl=en&lr=&btnG=Search>
2. Corpora and Corpus-based Computational Linguistics: Manuel Barbera's Web Resources Reference Guide. URL: http://www.bmanuel.org/clar/clar2_cc.html#Corpora and Corpus Linguistics
3. Corpus Linguistics. URL: https://www1.essex.ac.uk/linguistics/external/clmt/w3c/corpus_ling/content/corpora/list/index2.html#historical
4. Corpus tools. URL: (Masaryk University's NLP Centre) <https://corpus.tools/>
5. Tools for Corpus Linguistics. URL: <https://corpus-analysis.com/>

Семінарське заняття № 7

Тема: Корпусо-базовані та корпусо-керовані лінгвістичні дослідження.

План заняття:

1. Основні відмінності між корпусо-базованими та корпусо-керованими дослідженнями.
2. Сфери застосування лінгвістичних корпусів.
3. Лексикографічні та граматичні дослідження на матеріалі корпусу.
4. Використання корпусів у навчанні іноземної мови.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Окресліть основні сфери застосування корпусних даних.
2. Охарактеризуйте можливості експлуатації корпусів у лексикографічних та граматичних дослідженнях. Чи користуєтеся Ви корпусо-базованими / корпусо-інформованими словниками, граматичними довідниками?
3. Які переваги використання даних корпусів у навчанні та вивченні іноземної мови? Які труднощі/недоліки Ви вбачаєте у впровадженні корпусно-базованого підходу до вивчення іноземної мови?
4. Чи користуєтесь Ви корпусом? Якого типу інформацію Ви шукаєте в корпусі?

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Демська-Кульчицька О. М. Базові поняття корпусної лінгвістики // Українська мова. 2003 №1. С. 42-47. - Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1686/Demka_Bazovi%20poniattia%20korpusnoi%20linhvistyky.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Жуковська В. В. Вступ до корпусної лінгвістики: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 140 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/18909/1/korpusna_lingv.pdf
3. Лінгвістично-інформаційні студії: праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 4 : Корпусна та когнітивна лінгвістика. Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. 246 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-korpusna-ta-kognitivna-linghivistika>
4. Reppen R., Simpson-Vlach R. Corpus Linguistics. An Introduction to Applied Linguistics. Eds. N. Schmitt, M.P.H. Rodgers. London, New York: Routledge, 2020. P. 91-108. URL: <https://gustavorubinoernesto.com/wp-content/uploads/2020/10/Norbert-Schmitt-Michael-P.-H.-Rodgers-An-Introduction-to-Applied-Linguistics-2020.pdf#page=104>
5. Stefanowitsch, Anatol Corpus linguistics: A guide to the methodology. Language Science Press, 2020. URL: <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/43768>

Додаткова література:

1. Жуковська В.В. Лінгвістичний корпус як новітній інформаційно-дослідницький інструментарій сучасного мовознавства. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3 Том 1, 2020. С. 113-119.
2. Baker P. Contemporary Corpus Linguistics. N.Y.: Continuum, 2012. 369 p.
3. Biber D., Reppen R. The Cambridge Handbook of English Corpus Linguistics – Cambridge University Press, 2015. 642 p.
4. Weisser M. Practical Corpus Linguistics. An Introduction to Corpus-Based Language Analysis. Wiley Blackwell, 2016. 297 p.
5. Zufferey S. Introduction to Corpus Linguistics. Wiley-ISTE, 2020. 356 p.

Інтернет ресурси:

1. Corpus linguistics. URL: <http://scholar.google.com/scholar?q=corpus+linguistics&hl=en&lr=&btnG=Search>
2. Corpora and Corpus-based Computational Linguistics: Manuel Barbera's Web Resources Reference Guide. URL: http://www.bmanuel.org/clar/clar2_cc.html#Corpora and Corpus Linguistics
3. Corpus Linguistics. URL: https://www1.essex.ac.uk/linguistics/external/clmt/w3c/corpus_ling/content/corpora/list/index2.html#historical
4. Corpus tools. URL: (Masaryk University's NLP Centre) <https://corpus.tools/>
5. Tools for Corpus Linguistics. URL: <https://corpus-analysis.com/>

МОДУЛЬ II.

СУЧАСНА ЛЕКСИКОГРАФІЧНА ПАРАДИГМА. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЛЕКСИКОГРАФІЇ.

Семінарське заняття № 8

Тема: Лексикографія як теорія та практика укладання словників.

План заняття:

1. Сучасна лексикографічна парадигма. Місце і роль лексикографії в системі мовознавчих наук.
2. Теоретична (металексикографія) і практична лексикографія та їхні завдання.
3. Базова лексикографічна термінологія.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте лексикографію як галузь прикладного мовознавства. Назвіть її дистинктивні ознаки.
2. Які функції виконує практична лексикографія?
3. Які завдання вирішує теоретична лексикографія?
4. Назвіть характеристики, якими, на Вашу думку, повинен вирізнятися сучасний словник.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавець Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC-2013.pdf>
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovni>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/4639>

Семінарське заняття № 9

Тема: Становлення та розвиток лексикографії.

План заняття:

1. Розвиток англомовної лексикографії:
  - 1.1. Історія англійської лексикографії.
  - 1.2. Історія американської лексикографії.
2. Розвиток лексикографії в Україні та провідні українські лексикографи.
  - 2.1. Українська лексикографія 17 – 18 ст.;
  - 2.2. Українська лексикографія 19 ст.;
  - 2.3. Українська лексикографія 20 ст.;
  - 2.4. Новітній період української лексикографії. Електронні словники.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте основні етапи становлення англомовної лексикографії.
2. Як розвивалася практична лексикографія в нашій державі.
3. Назвіть найвідоміші українські лексикографічні праці.
4. Назвіть найвідоміших українських лексикографів.
5. Вкажіть найбільш вагомі досягнення у вітчизняній лексикографії 21 століття.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавець Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PH_PSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC-2013.pdf>
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovni>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 10

Тема: Теоретичні засади лексикографії.

План заняття:

1. Словник як феномен національної культури.
2. Макроструктура словника: відбір мовних одиниць, критерії й норми.
3. Мікроструктура словника: розташування матеріалу; словникова стаття, зони опису словникової статті; вокабула (заголовкова одиниця); реєстр, реєстрова одиниця, ремарка, транскрипція, дефініція, екземпліфікація, вхідна і вихідна мова, пасивний і активний словник, концепція, лексикографічна параметризація, лексикографічні символи й умовні позначення, види графічного виділення.
4. Структура словникової статті.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Яка роль словника у культурній ідентичності нації?
2. Що включає в себе поняття «макроструктура словника»?
3. Окресліть зміст поняття «мікроструктура словника».

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PH_PSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglb.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів І курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/05/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC-2013.pdf>
6. Широков В.А. Комп'ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovní>
8. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
9. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union's Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 11

Тема: Класифікація словників.

План заняття:

1. Загальна типологія словників.
2. Класифікація словників за лінгвістичними критеріями:
  - 2.1. За метою укладання та функцією;
  - 2.2. За сферою лексикографічного опису мови.
3. Класифікація словників на нелінгвістичними критеріями.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Чим пояснюється розмаїття словників?
2. Визначте базові параметри типологізації словників.
3. Назвіть наявні класифікації словників.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/05/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC-2013.pdf>
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovni>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 12

Тема: Текстовоорієнтовані словники.

План заняття:

1. Текстовоорієнтовані словники як тип лексикографічної продукції.
2. Частотні словники.
3. Словопоказчики.
4. Конкорданси.
5. Словники мови письменника.
6. Здійсніть аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається, за

схемою:

- [1] Тип словника.
- [2] Повна назва словника.
- [3] Автор/ укладач/ редактор.
- [4] Місто і рік видання.
- [5] Видавництво.
- [6] Реєстр словника.
- [7] Порядок розташування матеріалу.
- [8] Призначення словника.
- [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
- [10] Структура словника.
- [11] Підбір і характер словникових одиниць.
- [12] Зміст передмови.
- [13] Довідковий апарат.
- [14] Система умовних позначок.
- [15] Джерела словникового матеріалу.
- [16] Структура словникової статті.
- [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/05/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC-2013.pdf>
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovní>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 13

Тема: Загальні системоорієнтовані словники.

План заняття:

1. Загальна характеристика системоорієнтованих словників.
2. Тлумачні словники (серії словників Oxford, Cambridge, Collins, Webster, Longman)
3. Перекладні словники.
4. Інверсовані словники.
5. Словники рим.
6. Здійсніть аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається, за

схемою:

- [1] Тип словника.
- [2] Повна назва словника.
- [3] Автор/ укладач/ редактор.
- [4] Місто і рік видання.
- [5] Видавництво.
- [6] Реєстр словника.
- [7] Порядок розташування матеріалу.
- [8] Призначення словника.
- [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
- [10] Структура словника.
- [11] Підбір і характер словникових одиниць.
- [12] Зміст передмови.
- [13] Довідковий апарат.
- [14] Система умовних позначок.
- [15] Джерела словникового матеріалу.
- [16] Структура словникової статті.
- [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/05/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC-2013.pdf>
5. Широков В.А. Комп'ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovni>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union's Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 14

Тема: Спеціальні системоорієнтовані словники.

План заняття:

1. Загальна характеристика спеціальних системоорієнтованих словників.
2. Діалектні словники.
3. Словники іншомовних слів.
4. Етимологічні словники.
5. Словники словосполучень.
6. Фразеологічні словники.
7. Здійсніть аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається, за схемою:
  - [1] Тип словника.
  - [2] Повна назва словника.
  - [3] Автор/ укладач/ редактор.
  - [4] Місто і рік видання.
  - [5] Видавництво.
  - [6] Реєстр словника.
  - [7] Порядок розташування матеріалу.
  - [8] Призначення словника.
  - [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
  - [10] Структура словника.
  - [11] Підбір і характер словникових одиниць.
  - [12] Зміст передмови.
  - [13] Довідковий апарат.
  - [14] Система умовних позначок.
  - [15] Джерела словникового матеріалу.
  - [16] Структура словникової статті.
  - [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL: <https://philology.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/05/%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC-2013.pdf>
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovní>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 15

Тема: Лінгвістичні довідкові словники.

План заняття:

1. Лінгвістичні довідкові словники: основні характеристики, типи, приклади.
2. Енциклопедії.
3. Довідники.
4. Здійсніть аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається, за

схемою:

- [1] Тип словника.
- [2] Повна назва словника.
- [3] Автор/ укладач/ редактор.
- [4] Місто і рік видання.
- [5] Видавництво.
- [6] Реєстр словника.
- [7] Порядок розташування матеріалу.
- [8] Призначення словника.
- [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
- [10] Структура словника.
- [11] Підбір і характер словникових одиниць.
- [12] Зміст передмови.
- [13] Довідковий апарат.
- [14] Система умовних позначок.
- [15] Джерела словникового матеріалу.
- [16] Структура словникової статті.
- [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавець Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PH_PSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikohrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikohrafiia-slovni>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikohrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghivistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikohrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 16

Тема: Словники словотвірної та морфемної будови слова.

План заняття:

1. Словники словотвірної та морфемної будови слова.
2. Семантичні словники.
3. Здійснить аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається, за

схемою:

- [1] Тип словника.
- [2] Повна назва словника.
- [3] Автор/ укладач/ редактор.
- [4] Місто і рік видання.
- [5] Видавництво.
- [6] Реєстр словника.
- [7] Порядок розташування матеріалу.
- [8] Призначення словника.
- [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
- [10] Структура словника.
- [11] Підбір і характер словникових одиниць.
- [12] Зміст передмови.
- [13] Довідковий апарат.
- [14] Система умовних позначок.
- [15] Джерела словникового матеріалу.
- [16] Структура словникової статті.
- [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп'ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovní>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union's Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 17

Тема: Комп'ютерна лексикографія як галузь лексикографії.

План заняття:

1. Напрями та принципи комп'ютерної лексикографії.
2. Етапи розвитку комп'ютерної лексикографії.
3. Комп'ютерний, або автоматичний словник і комп'ютерний варіант традиційного словника
4. Створення і використання комп'ютерних словників.
5. Типи електронних словників (онлайн-словники, словники-програми, портативні, термінологічні бази даних.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте специфіку комп'ютерної лексикографії як галузі.
2. Визначте етапи розвитку комп'ютерної лексикографії.
3. Перелічіть основні характеристики комп'ютерного словника.
4. Якими типами електронних словників Ви користуєтеся у навчальній/ науковій діяльності?

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с. URL:
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovnii>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 18

Тема: Історія становлення корпусної лексикографії.

План заняття:

1. Виникнення й розвиток корпусної лексикографії.
2. Завдання, напрями та принципи корпусної лінгвістики.
3. Корпуси як джерело даних для словника.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Окресліть головні етапи становлення корпусної лексикографії.
2. Визначте основні принципи корпусної лексикографії.
3. Назвіть головні відмінності між корпусною та традиційною лексикографією.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп'ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikohrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikohrafiia-slovní>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikohrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikohrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union's Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 19

Тема: Методологічні і лінгвістичні аспекти корпусної лексикографії.

План заняття:

1. Методологічні і лінгвістичні аспекти корпусної лексикографії.
2. Технології укладання корпусних словників.
3. Укладання корпусу наукових статей для створення галузевого глосарію

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Окресліть головні методологічні засади корпусної лексикографії.
2. У чому полягає специфіка технології укладання словників із залученням даних корпусу?
3. З якою метою укладаються спеціалізовані корпуси (так звані do-it-yourself corpora)?

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп'ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovnii>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union's Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 20

Тема: Технології створення корпусних словників.

План заняття:

1. Типи корпусів і типи словників.
2. Програми створення словників на основі корпусу.
3. Створення галузевого глосарію із застосуванням програми AntConc.

Запитання і завдання для самоконтролю:

1. Які корпуси можна використовуватися для укладання лексикографічної продукції?
2. У чому перевага корпус-базованих словників?
3. Назвіть головні недоліки та труднощі укладання корпусо-базованих словників.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- перевірте засвоєний матеріал, відповідаючи на питання та виконуючи завдання для самоконтролю.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп'ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovnii>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union's Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 21

Тема: Перекладна лексикографія.

План заняття:

1. Сучасна перекладна лексикографія. Загальна характеристика дво- і багатомовних словників.
2. Особливості перекладних словників і проблеми перекладу.
3. Термінографія, термінологічні банки.
4. Традиції укладання перекладних словників в Україні.
5. Здійсніть аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається, за схемою:

- [1] Тип словника.
- [2] Повна назва словника.
- [3] Автор/ укладач/ редактор.
- [4] Місто і рік видання.
- [5] Видавництво.
- [6] Реєстр словника.
- [7] Порядок розташування матеріалу.
- [8] Призначення словника.
- [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
- [10] Структура словника.
- [11] Підбір і характер словникових одиниць.
- [12] Зміст передмови.
- [13] Довідковий апарат.
- [14] Система умовних позначок.
- [15] Джерела словникового матеріалу.
- [16] Структура словникової статті.
- [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovní>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 22

Тема: Навчальна лексикографія.

План заняття:

1. Навчальна лексикографія. Роль навчальних словників при вивченні мови.
2. Типи навчальних словників за рівнем вивчення мови. Структура навчального словника.
3. Навчальні словники основної лексики. Тлумачні навчальні словники. Перекладні навчальні словники.
4. Система навчальних словників "Глоса".
5. Здійсніть аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається, за схемою:
  - [1] Тип словника.
  - [2] Повна назва словника.
  - [3] Автор/ укладач/ редактор.
  - [4] Місто і рік видання.
  - [5] Видавництво.
  - [6] Реєстр словника.
  - [7] Порядок розташування матеріалу.
  - [8] Призначення словника.
  - [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
  - [10] Структура словника.
  - [11] Підбір і характер словникових одиниць.
  - [12] Зміст передмови.
  - [13] Довідковий апарат.
  - [14] Система умовних позначок.
  - [15] Джерела словникового матеріалу.
  - [16] Структура словникової статті.
  - [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп'ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovní>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union's Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

Семінарське заняття № 23

Тема: Сучасні види словникової продукції.

План заняття:

1. Сучасні види словникової продукції.
2. Он-лайн словники, електронні енциклопедії.
3. Здійснить аналіз одного словника, що репрезентує тип словників, що розглядається на занятті за схемою:
  - [1] Тип словника.
  - [2] Повна назва словника.
  - [3] Автор/ укладач/ редактор.
  - [4] Місто і рік видання.
  - [5] Видавництво.
  - [6] Реєстр словника.
  - [7] Порядок розташування матеріалу.
  - [8] Призначення словника.
  - [9] Ілюстративний матеріал у статтях.
  - [10] Структура словника.
  - [11] Підбір і характер словникових одиниць.
  - [12] Зміст передмови.
  - [13] Довідковий апарат.
  - [14] Система умовних позначок.
  - [15] Джерела словникового матеріалу.
  - [16] Структура словникової статті.
  - [17] Приклад словникової статті.

Інструкція/ рекомендація до виконання:

Алгоритм підготовки до семінарського заняття:

- визначте питання для підготовки до заняття (мають бути розглянуті усі питання, вказані у плані семінарського заняття);
- опрацюйте джерела, зазначені в списку літератури (основні, допоміжні), та підберіть самостійно джерела, які можуть бути використані під час підготовки до відповідного семінарського заняття;
- опрацюйте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського заняття;
- визначте основні для засвоєння поняття з теми;
- занотуйте прочитану інформацію, для кращого засвоєння матеріалу;
- складіть план відповіді на кожне питання;
- підберіть відповідний ілюстративний матеріал до теми;
- визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які ви недостатньо зрозуміли: з цими питаннями ви зможете звернутися на консультації до викладача;
- залучіть додатковий матеріал для відповіді (презентації PowerPoint, автентичні відео тощо);
- здійсніть аналіз словника за схемою.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бабій І.О. Українська лексикографія: Збірник вправ і завдань. Івано-Франківськ: Видавництво Голіней О.М., 2012. 180 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Babii_Iryna/Ukrainska_leksykohrafiia_zbirnyk_vprav_i_zavdan.pdf?PHPSESSID=1k855dtsr7v5p82huc0iu
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: Навчально-методичний посібник для студентів денного та заочного навчання зі спеціальностей “Перекладач” і “Прикладна лінгвістика”. Харків: НТУ ХП, 2012. 68 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/0e184e49-cc25-458f-8a82-02187196b526/content>
3. Іванова О.В. Основи укладання галузевих глосаріїв. Курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ЦП «Компринт», 2016. 228 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3559/1/Ivanova_Osnovu_yklsd_glosar_2016.pdf
4. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикографічний практикум. Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. Львів, 2013. 114 с.
5. Широков В.А. Комп’ютерна лексикографія. – К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «наукова думка» НАН України», 2011. – 347 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/komp-iutierna-lieksikoghrafiia>
6. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. / В. А. Широков та ін. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 1 : Словник української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 276 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-gramatichni-sistiemi-tlumachna-lieksikoghrafiia-slovnii>
7. Лінгвістично-інформаційні студії : Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України: у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 2 : Системна семантика тлумачних словників / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 250 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-2-sistiemna-si>
8. Лінгвістично-інформаційні студії: Праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. Т. 3 : Тлумачна лексикографія. Кн. 3 : Динаміка лексико-семантичного складу Словника української мови у двадцяти томах / В. А. Широков та ін. Київ : Український мовно-інформаційний фонд НАН України, 2018. 230 с. URL: <https://www.ulif.org.ua/bookline/linghvistichno-informatsiini-studiyi-tom-3-tlumachna-lieksikoghrafiia-knigha-3-dinamika-lie>

Додаткова література:

1. Lexicography of Coronavirus-related Neologisms. Eds. A. Klosa-Kückelhaus, I. Kernerman. De Gruyter, Berlin/Boston, 2022. 306 p. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/61074>
2. Kast-Aigner J.A Corpus-Based Analysis of the Terminology of the European Union’s Development Cooperation Policy. Bern: Peter Lang International Academic Publishers, 2018. 310 p. URI <http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/26880>
3. Prieto Ramos F. Ensuring Consistency and Accuracy of Legal Terms in Institutional Translation. *Institutional Translation and Interpreting*. Taylor & Francis, 2021. URI <https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/46390>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
з курсу «Корпусна лінгвістика та лексикографія»

Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
<i>Початковий рівень знань (рецептивно-продуктивний)</i>	0-25 балів без права перекладання (для екзаменів та заліків)	Студент за допомогою викладача розпізнає визначення основних понять та термінів з обговорюваної теми семінарського заняття, однослівно („так” чи „ні”) відповідає на конкретні запитання.	Студент намагається відповідати на питання з тематики заняття, однак потребує постійної консультації та контролю з боку викладача.
	26-49 балів	Студент за допомогою викладача однослівно відповідає на запитання, відтворює незначну частку питання семінарського заняття, переважно базуючись на одному з джерел зі списку рекомендованої основної літератури до заняття.	Студент вміє при постійному контролі і допомозі викладача визначити поняття та терміни, що є ключовими з теми, що розглядається.
	50-59 балів	Студент з помилками характеризує окремі поняття теми семінарського заняття. Володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Студент вміє при постійному контролі і допомозі викладача визначити основні поняття та ключові терміни з теми семінарського заняття.
<i>Середній рівень знань (репродуктивний)</i>	60-65 балів	Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на продуктивному рівні: за допомогою викладача відтворює словами, близькими до тексту підручника, визначення основних понять та термінів з теми семінарського заняття; частково відтворює текст підручника; у процесі відповіді допускає окремі зміни інформації; ілюструє відповіді прикладами, що були наведені у підручниках.	Студент вміє з певною допомогою викладача визначити ключові поняття та терміни, що розглядаються на семінарському занятті, пояснити та навести конкретні приклади.
	66-70 балів	Студент за допомогою викладача дає правильне визначення окремих понять та термінів з теми семінарського заняття; вказує на деякі їх властивості; відтворює всю тему або її основну частину, ілюструючи відповідь власними прикладами.	Студент вміє правильно визначити ключові поняття та терміни, що розглядаються на семінарському занятті, пояснити та навести конкретні приклади.

Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
	71-73 балів	Студент за допомогою викладача свідомо відтворює тему семінарського заняття, ілюструючи її власними прикладами; розкриває сутність відповідних термінів та понять, допускаючи у відповідях незначні неточності; намагається застосувати окремі прийоми логічного мислення (порівняння, аналіз, висновок).	Студент вміє правильно визначити тему, основні поняття та закономірності, що пояснюють аналізовані поняття та терміни, зробити якісний аналіз результатів дослідження та частково узагальнити результати.
<i>Достатній рівень знань (конструктивно варіативний)</i>	74-80 балів	Студент без помилок відтворює зміст питань семінарського заняття, наводячи власні приклади; правильно розкриває суть відповідних термінів та понять.	Студент здатний дати лінгвістичне пояснення аналізованих понять та термінів. Самостійно навести приклади та дати їм узагальнююче пояснення.
	81-85 балів	Студент володіє навчальною інформацією, вміє зіставляти, узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; аргументовано відповідає на поставлені запитання і намагається відстояти свою точку зору.	Студент здатний дати лінгвістичне пояснення аналізованих понять, термінів та процесів, пояснити застосування відповідних методів та описати результати їх застосування. Самостійно навести відповідні приклади та дати їм узагальнююче пояснення. При потребі звертаючись до викладача може визначити окремі шляхи корекції або розвитку описаного явища.
	86-89 балів	Студент вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу, наводить аргументи на підтвердження своїх думок, використовуючи матеріали власних спостережень та проведених досліджень; може за допомогою викладача відповідати на питання, що потребують знання кількох тем.	Студент здатний дати лінгвістичне пояснення поняттям аналізованим корпусної лінгвістики/ лексикографії, підібрати методи та провести дослідження, описати отримані результати. Самостійно навести приклади схожих явищ та дати їм узагальнююче пояснення. При потребі звертаючись до викладача може визначити окремі шляхи корекції або розвитку описаного явища. При виконанні завдання може поєднувати знання з кількох тем.

Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
<i>Високий рівень знань (творчий)</i>	90-93 балів	Студент вільно володіє темою, має ґрунтовні лінгвістичні знання; вільно відповідає на запитання, що потребують знання кількох тем; оцінює окремі нові факти, явища; судження логічні й достатньо обґрунтовані; узагальнює і систематизує матеріал у межах навчальної теми; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності.	Студент виявляє початкові творчі здібності: уміє працювати зі спеціальною літературою (наукові журнали тощо); знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач, свою відповідь ілюструє схемами, прикладами з життя; проводить самоперевірку виконаної роботи; може з неповним обґрунтуванням пояснити виконання завдань підвищеного (комбінованого) рівня.
	94-97 балів	Студент вільно висловлює власні думки, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні корпуснобазовані / лексикографічні дослідження, висловлюючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності.	Використовує набуті знання в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує особисту життєву позицію, узгоджуючи її з загальнолюдськими цінностями.
<i>Високий рівень знань (творчий)</i>	98-100 балів	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибоко розуміє суть лінгвістичних явищ і процесів; подає ідеї згідно з вивченим матеріалом, робить творчо обґрунтовані висновки; вміє аналізувати і систематизувати матеріали власних досліджень; визначає порядок особистої навчальної діяльності, самостійно оцінює її результати. Активно займається науково-дослідною роботою.	Студент самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання, формулювати лінгвістичну проблему і визначати шляхи її розв'язання; вести дискусію з конкретного питання; проводити дослідження високої складності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82– 89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 -34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни